

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 204 im. 19 Pułku Ułanów Wołyńskich w Warszawie

POSTAWA PRAWNA DOTYCZĄCE REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE:

1. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2025.1043 t.j.)*
2. *Rozporządzenie MEN z dnia 20 maja 2024r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2024 poz. 781).*
3. *Rozporządzenie MEN z 14 września 2023r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U.2023 poz. 2102).*
4. *Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz.U.2023.1798 t.j.)*
5. *Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz.325).*

Ocena zapotrzebowania na WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele oraz instytucje wspomagające proces doradczy. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

§ 1 Założenia i cele WSDZ

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:
 - 1.1. wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
 - 1.2. na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
 - 1.3. na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna;
 - 1.4. działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły i zgodne z treściami programowymi doradztwa zawodowego realizowanego w poszczególnych klasach.
 - 1.5. WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
 - 1.6. WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.
 - 1.7. WSDZ jest zgodny z priorytetami MEN na rok szkolny 2025/26

§ 2. Cele programu WSDZ

ADRESACI:

Adresatami wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego są:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele,

CELE GŁÓWNE WSDZ:

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest :

- wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy
- rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest :

- poznawanie własnych zasobów
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji .

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest:

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów
- informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE (w zależności jaki jest cel ogólny):

1. Uczeń:

- Poznaje siebie.
- Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.

- Planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.
- Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy.
- Rozwija świadomość zawodową
- Kształtuje umiejętności sprawnego komunikowania się, współpracy w grupie i autoprezentacji
- Poznaje dalsze ścieżki kształcenia
- Zna przeciwwskazania zdrowotne do wyboru szkoły

2. Nauczyciele:

- Potrafią zauważać potrzeby i zasoby uczniów.
- Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi
- Znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji
- Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.
- Włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole

3. Rodzice:

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka.
- Są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”.
- Wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.
- Angażują się w pracę doradcą szkoły np. prezentują swoje zawody czy zakłady pracy (tylko w razie możliwości, znaczne ograniczenie w związku z pandemią).

§ 3 Funkcjonowanie WSDZ w Szkole Podstawowej nr 204

1. Za realizację WSDZ odpowiada dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog, bibliotekarz, pielęgniarka szkolna, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej. Treści z zakresu doradztwa

zawodowego są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań WSDZ.

2. Formy i metody pracy doradczej.

Formy adresowane do uczniów:

- a) Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).
- b) Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej.
- c) Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przewycięzania stresu.
- d) Koła zainteresowań.
- e) Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze.
- f) Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów.
- g) Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- h) Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy.
- i) Tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.
- j) Udział dniach otwartych w szkołach ponadgimnazjalnych.
- k) Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego.
- l) Działanie Szkolnego wolonariatu, samorządu szkolnego.

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- a) Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły.
- b) Kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na konsultacje z doradcą zawodowym.
- c) Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów (znacznie ograniczone spowodowane pandemią).
- d) Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych.
- e) Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

3. Metody w poradnictwie grupowym.

- a) aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja,
- b) metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- c) metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- d) metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne,
- e) treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki,
- f) techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne, gry i zabawy.

§ 4 Realizacja i zakres działań z obszaru doradztwa zawodowego.

1. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
2. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponad-podstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.
3. Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania. Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.
4. Doradca zawodowy prowadzi zajęcia z doradztwa zawodowego w wymiarze 10 godzin w ciągu roku szkolnego w klasach 7 i 8
5. Doradca zawodowy bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ;
6. Pedagog diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kierują uczniów do specjalistycznych placówek.
7. Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.
8. Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową z doradztwa zawodowego.

9. Nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

§ 5 Osoby odpowiedzialne

1. Dyrektor szkoły – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
2. Doradca zawodowy – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu nauczania.
3. Pedagog – wspierają wychowawców w realizacji programu nauczania, udzielają wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających, prowadzą zajęcia grupowe z uczniami.
4. Pedagog specjalny – wspiera, zwłaszcza uczniów z opiniami i orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.
5. Wychowawcy – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej.
6. Nauczyciel bibliotekarz – gromadzi aktualne publikacje związane z ofertą edukacyjną.
7. Pozostali nauczyciele – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem i treściami programowymi.
8. Higienista szkolna – pogadanki na przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania określonych zawodów.

§ 6 Metody i formy realizacji

- Praca grupowa
- Konsultacje indywidualne
- Wykłady , pogadanki ,prelekcje
- Dyskusje
- Burza mózgów
- Warsztaty
- Prezentacje multimedialne
- Filmy
- Testy, ankiety, kwestionariusze
- Gry
- Konkursy
- Lekcje wychowawcze, biblioteczne
- Gazetka – tablica
- Wycieczki zawodoznawcze i tematyczne
- Kółka zainteresowań

§ 7 Współpraca ze środowiskiem i instytucjami

- Ośrodek Rozwoju Edukacji
- Biuro Edukacji m.st. Warszawy
- Centrum Kształcenia Praktycznego
- Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

§ 8 Zasoby

- programy komputerowe
- rzutnik
- tablica interaktywna
- materiały drukowane
- informacje o zawodach
- informatory
- publikacje
- narzędzia diagnostyczne
- komputery – adresy internetowe (praca, uczelnie, szkoły zawodowe)
- wychowawcy
- nauczyciele przedmiotowi

Opracowanie:

Elżbieta Lemiszewska

Marzena Kowalczyk

Jacek Świercz

